

15. 10. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smluvní pokuta

Naše společnost uzavřela smlouvu o dílo, na jejímž základě se zhotovitel zavázal zrekonstruovat prostory, ve kterých sídlíme. Vzhledem k tomu, že jsme měli zájem na tom, aby byla rekonstrukce provedena včas, sjednali jsme ve smlouvě pro případ zpoždění s jejím dokončením smluvní pokutu. V současnosti je zhotovitel již několik dní v prodlení s předáním zrekonstruovaných prostor a na naši výzvu k zaplacení smluvní pokuty odpověděl, že vzhledem k tomu, že prodlení zaviniil jeho subdodavatel, není povinen nám žádnou smluvní pokutu hradit. Je tomu skutečně tak?

Na úvod je třeba podotknout, že vzhledem k tomu, že smlouva o dílo byla uzavřena mezi dvěma podnikateli v souvislosti s jejich podnikatelskou činností, řídí se smluvní vztah mezi tazatelovou společností v postavení objednatele a zhotovitelem obchodním zákoníkem (tj. zákonem č. [513/1991](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Jelikož je však právní úprava smluvní pokuty primárně obsažena v občanském zákoníku (zákon č. [40/1964](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), a obchodní zákoník obsahuje pouze některá specifika smluvní pokuty v obchodních vztazích, je třeba primárně vyjít z ustanovení § 544 občanského zákoníku

Dle § 544 odst. 1 obč. zák., sjednají-li strany pro případ porušení smluvní povinnosti smluvní pokutu, je účastník, který tuto povinnost poruší, zavázán pokutu zaplatit, i když oprávněnému účastníku porušením povinnosti nevznikne škoda.

V tomto případě byla smluvní pokuta sjednána pro případ prodlení zhotovitele s dokončením díla v dohodnutém termínu. Tím, že se zhotovitel do prodlení dostal, porušil svůj závazek zajištěný smluvní pokutou. Tazatelově společnosti tak vzniklo právo na zaplacení smluvní pokuty, a to bez ohledu na skutečnost, zda je za prodlení zodpovědný přímo zhotovitel sám, nebo jiná osoba, které práce na zakázce zadal. Tento závěr přitom plyne z § 538 obchodního zákoníku.

Dle § 538 obchodního zákoníku může zhotovitel díla pověřit jeho provedením jinou osobu, jestliže ze smlouvy nebo z povahy díla nevyplývá nic jiného. Při provádění díla jinou osobou má ale zhotovitel odpovědnost, jako by dílo prováděl sám.

Jak plyne z předchozího odstavce, v dotazovaném případě je rozhodující dikce druhé věty ustanovení § 538 obchodního zákoníku. Z ní vyplývá, že bez ohledu na to, zda zhotovitel provede dílo sám nebo zcela či zčásti prostřednictvím svého subdodavatele (není-li to smlouvou či povahou díla vyloučeno), odpovídá objednateli stejně, jako kdyby dílo prováděl sám.

Lze tedy uzavřít, že z pohledu tazatelovy společnosti jakožto objednatele je zcela nepodstatné, zda-li za prodlení s dokončením rekonstrukce odpovídá zhotovitel či jiná osoba. Pokud se totiž zhotovitel rozhodl, že dílo provede pomocí subdodavatele, nemůže ho taková volba zbavit odpovědnosti ve vztahu k objednateli díla. Jinými slovy zhotovitele i nadále stíhá stejná odpovědnost, jako kdyby dílo prováděl sám. Je-li proto s provedením díla v prodlení, porušuje svoji smluvní povinnost, a objednatel má tak vůči němu (mimo jiné) i právo na smluvní pokutu, kterou si pro tento případ ostatně spolu dohodli.

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Jak soutěžní právo reaguje na pohlcování startupů technologickými giganty aneb fenomén vražedných akvizic](#)
- [Žaloba na fair exit vůči společníkům s. r. o. jednajícím ve shodě](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)